

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemnik valja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemnik valja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan valja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Marčnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 30.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in valja tristopna pet-črtna: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 253.

V Ljubljani, v torek 4. novembra 1890.

Letnik XVIII.

Deželni zbor kranjski.

(Sedma seja, dne 4. novembra.)

Prečita in potrdi se zapisnik zadnje seje in razdelé došle vloge posameznim odsekom. Prošnja občine Hrenovice za ustanovitev samostojnega cestnega skladovnega okraja in prošnja podobčine Orle za izločitev iz dobrunjske občine se izročite upravnemu odseku, ravno tako poročilo deželnega odbora o načrtu gledé preskrbljevanja vode za občino Ambrus v Suhi Kranjini.

Deželni glavar potem naznanja, da se je poslanec Suklje oglašil bolnega in da mu bode še-le v kakih osmih dneh zopet mogoče vdeleževati se zborovanja. Zato prosi, da se od njega prevzeta poročila izročé drugim poslaneem.

Prošnja občine Jesenice na Gorenjskem in nekaterih drugih občin za preložitve okrajnega sodišča in davčnega urada iz Kranjske Gore na Jesenice se izroči deželnemu odboru, da pozvé, kaj k temu porekó še druge občine.

Baron Švegel potem poroča o računskem sklepu muzejskega zaklada za l. 1889. Prihodkov je bilo rednih 5317 gld. 73 kr., izrednih 8459 gld. 39 kr. Redni troški so znašali 6407 gld. 76 kr., izredni pa 9136 gld. 94 kr. Premoženja je: v gotovini 44 gld. 25 kr., v končnih zastankih 744 gld. 66 kr., v glavnica 4810 gld., vrednost muzejskega poslopja 253.583 gld. 50 kr., vrednost inventarja 13.120 gld., vrednost zbirk 59.362 gld. 30 kr., vrednost Viktor Smoletove zapuščine 100.889 gld. 72 kr., skupaj 432.554 gld. 43 kr.; če se odbijejo končni zastanki troškov, kaže se čiste imovine 402.730 gld. 97 1/2 kr., to je za 1841 gld. 25 kr. več, kakor koncem l. 1888., ker je dorastlo Wiederwollovo volilo v znesku 1809 gld. 91 kr. in se je za 31 gld. 34 kr. pomnožila Smoletova zapuščina. Zbor potrdi ta računski sklep, proračun pa se odloži za eno prihodnjih sej.

Poslanec Detela poroča o prošnji vipavske občine na Planini gledé podpore za napravo glavnega pota na Planino, poudarja važnost in potrebo tega pota, in predlaga, da naj se dovoli omenjeni občini podpora 1000 gld., ki naj se izplačujejo v primeri, kakor bode napredovalo to delo. Zbor brez ugovora pritrdi temu predlogu.

Dr. Bleiweis poroča o podporah za šolske zgradbe in o prošnjah nekaterih občin za podporo v ta namen. Te občine so: Hine, Tržišče, Ustije in Čepelje. Zanimiva je zlasti prošnja občine Čepelje, ki je prisiljena lastno šolo napraviti, pa tega z lastnimi močmi ne more zmagovati. Nemški „schulverein“ ji sicer ponuja podporo, toda le s pogojem, da napravi šolo z nemškim učnim jezikom. (Čujte! Čujte!) Treba je nove šole, ker imajo otroci zdaj jako daleč v šolo, kar je zlasti po zimi jako mučno in nevarno zanje. K temu daljnemu potu pride pa še to, da morajo otroci hoditi v šolo skozi kočevske vasi, kjer jih ne le otroci, ampak tudi odrasli zasmehujejo in s kamenji napadajo. Finančni odsek predlaga tej občini, ki je že lani dobila 500 gld., novo podporo 200 gld.

Dr. Tavčar poudarja svoje posebno zadoščenje, da se je oni dan zbrsalo 600 gld. za neobligatni poduk v nemščini; kaže na kritično stanje te občine, kateri nemški „schulverein“ ponuja denar, da zataji svojo narodnost, šiba surovost nemških prebivalcev, ki otroke napadajo iz narodnega sovraštva, poudarja dolžnost, tej občini pomagati, in predlaga, da naj se zanj dovoli poleg 200 gld. še onih 600 gld., ki so bili oni dan zbrisani iz normalno-šolskega zaklada.

Poslanec Dragoš podpira prav krepko ta predlog, omenja velike revščine omenjene občine vsled slabih letin, in pravi, da ga menda ni zavednega narodnjaka, ki bi pri takih okoliščinah, katerih sta omenjala že predgovornika, tej občini ne hitel na pomoč.

Baron Švegel ugovarja, da sicer ne vé, ali

je to, kar se je omenjalo, res, ali ne; ali v odseku o tem ni bilo nobenega govora, zato ne more glasovati za nasvetovani višji znesek.

Pri glasovanju obvelja dr. Tavčarjev nasvet in se sprejme za občino Čepelje 800 gld. Dalje se dovoli občini Ustija 100 gld. (prošnja za odpis dolga v znesku 223 gld. 48 kr. se odkloni), hinjski občini 150 gld., občini Tržišče 150 gld., za Treboje 100 gld.; razven teh dobé še: Dol 400 gld., Radomlje 100 gld., Sv. Trojica (okraj Kamnik) 100 gld., Šmartno (okraj Kamnik) 500 gld., Homec 200 gld., Prežganje 100 gld., Šentvid pri Cerknici 100 gld., Sv. Trojica pri Cerknici 500 gld., Dobropolje 400 gld., Česnovce 100 gld., Radence 100 gld., Tribuče 100 gld., Zagodac 100 gld., Rateče 200 gld., Begnje pri Radovljici 400 gld., Sorica 500 gld., Rakitna 300 gld., Selce 200 gld.

Poslanec Detela poroča o prošnji Nomenec v Bohinji za podporo pri vravnovanju Save in predlaga, da naj se ji v ta namen dovoli 500 gld., ki naj se ji izplačajo po dovršenem delu. Ta nasvet obvelja brez razprave.

Prošnja občin Adlešiče in Tribuče, da naj se pošlje deželni inženér tja preiskovat studence zaradi dobre pitne vode, se po nasvetu finančnega odseka reši s sklepom, da se izroči deželnemu odboru, ki naj prilično ustreže želji prosilcev.

Poslanec Stegnar poroča o § 1. letnega poročila gledé sklenjenih in v Najvišjo potrditev izročenih zakonov, ter predlaga, da naj se to poročilo vzame na znanje.

Poslanec Lavrenčič bi rad vedel vzroke, zakaj ni potrjen zakon zastran ločitve vrhpoljske občine od občine vipavske.

Gosp. deželni predsednik odgovarja, da vzrok tiči v tem, ker bi po tej ločitvi nastale dve občini, ki bi ne mogle zadostovati zahtevam, katere se stavljajo do občin.

Poslanec Kavčič se čudi, da bi te dve občini ne zadostovale svojemu poslu, ko je vendar dosti

LISTEK.

Ondričkov potovanje.

Umetnika Ondrička tajnik g. Skřivan pripoveduje o njegovem potovanju zanimive črtice, iz katerih posnamemo nekatere:

Prvo njegovo samostojno potovanje z lastnim impresarijem se je našemu mojstru sijajno posrečilo. Pod njegovim čarobnim žeslom klanjala so se nastopna mesta: Varšava, Krakov, Lvov, Černovice, Bukarešt, Galac, Brajla, Jasi, Kišinjev, Odesa, Elizavetgrad, Harkov, Kiev, Rostov na Donu, Novočerkask, Jekaterinodar, Azov, Beligrad, Carjigrad, Batum, Tiflis, Baku, Kursk, Kutais i. dr. Večinoma je priredil po teh mestih tri koncerte, v Bukareštu štiri, a mnogo zasebnih, v Tiflisu celó deset.

Zlasti drag in ljub je umetelniku spomin na rumunsko kraljico Elizabeto, poznata kot pesnica pod imenom: Carmen Sylva. Njegovo ženjalno poimenje in predavanje skladb so jo takó ganila, da ga je sedemkrat povabila v njeno palačo ter je med drugimi skladbami z njim igrala sonate C-moll in Kreutzerjevo sonato od Beethoven-a. Doigravši vzela je v naročaj njegove gosli, čarodejne Quarnerke, navdušenimi besedami prehaljujoč nástroj, čegar magični zvoki človeško dušo odnašajo v nebeške sfére. Poslovivši se z njim, darovala mu je zlato

iglico, krasno okrašeno z biseri, briljantni prstan in sliko svojo s pomenljivim napisom: „L'ame y doit, il faut savoir l'appeler.“ — in stisnivši mu roko, rekoč: „Krasni zvoki Vaših goslij nikoli ne bodo izginoli iz mojega spomina, kajti dozdeva se mi, kakor bi se bil mili ta zvok zatekel v vzdušno kopulo koncertne naše dvorane in mi odmeval liki angeljski pozdrav v spomin na umetelnika, od Boga blagoslovljenega in nadarjenega.“

Še bolj ganljiv prizor je imel Ondriček v svojem hotelu v Bukareštu. Obišče ga sloveči francoski arhitekt, graditelj bukareškega koncertnega „Athenae-a“. — „Sopraga moja,“ — dé mojstru, — „je slepa in tako slabo sliši, da z koncertnega odra ni zvoka ne sliši, ter hrepeni, ko bi jednoč mogla v svojem življenji prisluškovati Vašemu sviranju; iz dna srca želim, da bi pusto temoto njenega življenja razjasnil vsaj za trenutje žarek blaženosti.“ — „Jako rad ji zaigram,“ — odgovori mojster globoko ganjen, in hoče takoj z njim. — „Prosim, ostanite,“ — ugovarja arhitekt, — „sopraga čaka zdolej, takoj jo privedem.“ — In ko soprog privede gori svojo mlado, krasno, a slepo soprogo, sede Ondriček poleg nje ter ji igra tik glave Vieuxtempsovo „polonézo“. Po prvih zvokih je sopraga presrečna, vsa prešinjena, in grenke solze se ji vderó iz slepih očí. Vsi prisotni bili so ganjeni do solz, in umetelnik sam je — plakal kot dete.

Zeló rad se mojster spominja svojega bivanja v Volinji v češki naselbini „Zdalbunovem“ na Ruskem. Dobri ti ljudje pozdravljali in vsprejeli so svojega slavnega rojaka z velikanskim navdušenjem. Dekletce kot angeljček ga je pozdravilo in mu podalo šopek, nadzornik ondodnih šol pozdravil ga je z ognjevitim ogovorom, in ko se zvečer zberó okoli miz, sviral jim je mojster same češke narodne pesmi. Vtis je bil nepopisljiv. Vsak prisotnih se je v daljni tujini pri ljubkih in dražih zvokih spominjal drage svoje domovine.

Jednako iskreno in slavno so vsprejeli Ondrička v Belemgradu; pevska društva so ga pričakovala, in zvečer v koncertu, ki ga je obiskala kraljica Natalija, je bilo takó nabito, da so si ministri sami morali vkup nositi stole. Tavšanović je bil prvi. V Odesi je v poslednjem koncertu takó neobičajno razvnel vse poslušalce, da je moral vedno pridevati nove točke. In ko je že deseto pridejal, ni še utihnilo burno odobravanje.

Jako zanimiv je bil njegov koncert pred sultanom in njegovim haremom. Tedaj je po prvem Ondričkovem koncertu v Carjemgradu, koji je učinil vsestransko senzacijski vtis, priobčil carjigrajski list „El Tarik“, — jedini list, kojega čita sultan, — pohvalno oceno o igranju slovanskega glasbenega mojstra. Takoj drugi dan bil je povabljen k dvoru. Popoldne prijaše sel iz palače Jildizkioska v „Hôtel

občin, ki so dokaj manje, — jedna šteje samo 169 duš, — kakor bi bile novi občini, pa so vendar kos svojemu delu. Menda se samo zaradi tega zabranjujejo razrešitve občin, da bi okrajna glavarstva ne imela preveč opraviti. Ali treba se je bolj ozirati na želje in potrebe davkoplačevalcev, kakor pa na uradnike, ki so za svoj posel dobro plačani. Konečno obvelja gori omenjeni nasvet odsekov.

Gledé polajšav pri poberanju davkov in gledé okrajnih blagajnic se po nasvetu gosp. poročevalca sprejmeta naslednja sklepa:

„Prošnja do visoke c. kr. vlade, sklenjena v XII. deželno-zborski seji dné 23. novembra 1889, da bi dosedanje olajšave pri iztirjevanji neposrednih davkov raztegnila tudi na one davkoplačevalce, kateri imajo do 20 gld. davkov ali taks in pristojbin plačevati, se vzdržuje z dostavkom, da bi blagohotno in ugodno rešila jo še tekom tega leta uvaževajoč splošno bēdo lanskega, nesreče in veliko sušo letošnjega leta na Kranjskem.“

„Deželnemu odboru se naroča, prositi visoko c. kr. vlado za nadaljni obstanek okrajnih blagajnic v prihodnjem letu 1891.“

Poslanec Klein omenja, da hišnim gospodarjem ne zadostuje, če se za vzdrževanje poslopij odpiše samo 15% od stanarinskega davka, ter predlaga naslednjo resolucijo, ki obvelja brez ugovora:

„Deželnemu odboru se naroča, primernim potom pri visoki c. kr. vladi izposlovati, da bi se dosednji, v namen vzdrževanja poslopij obstoječi 15% odtegljaj od stanarinskega davka zvikšal na 30% ter ob vspehu o svojem času poročati deželnemu zboru.“

Na vrsto pride sedaj razgovor gledé odgovora na interpelacijo poslanca Svetca zastran odstave okrajnega šolskega nadzornika Komljanca. V pričetku sta se oglasila k besedi dr. Tavčar in Braune, pa ni dvoma, da se oglašajo še več poslancev.

(Dalje sledi.)

Iz hrvatskega sabora.

(Izvirni dopis.)

Naš sabor saboruje že od 25. oktobra, pa je imel dozdej le štiri seje, ker vlada ni pripravila toliko zakonskih osnov, da se ne bi mogle lahko vse razpraviti v tem zasedanju. Te zakonske predloge ste že v „Slovenec“ naveli, in ni mi jih treba omenjati z novič. Če niso te osnove tolike važnosti, da govorimo o njih, omenimo zatorej, kako se pri nas počasi krši naš ustav vključno jasnemu nagodbenemu zakonu. V drugi sednici našega sabora je bila razglašena postava skupnega hrvatsko-ogrškega sabora „o obrambi varstvenih znamk“. Le-ta postava pa se ne more smatrati niti materialno, niti formalno kot zajedniška. Ne materialno, ker se v njem opredeljuje o pravosodnih poslovi, a še posebej o enem delu sodbenosti hrvatskih sodnij, tedaj o predmetu, ki po mednarodnem ugovoru, sklenjenem med Ogrsko in Hrvatsko, ni priznan kot zajedniški, kajti sodstvo spada po tem ugovoru v delokrog popolne avtonomije kraljevine Hrvatske. Ne formalno, ker se

more smatrati zajedniškim zakonom sami oni, ki je sklenjen na zajedniškem saboru, ali le v obsegu njegove kompetencije. Ni tedaj čudno, da so se vzdignili zoper to postavo vsi opozicijski zastopniki v saboru, na čelu jim dr. Vrbanić, ki je dokazal, kako so začeli vtikati se Magjari že v našo avtonomijo. Ali predsednik, ki je, ko še ni bil predsednik, ravno v takem slučaju govoril proti magjarskem nesmislu, zdaj ni dal razpravljati o tem vprašanji, ker dr. Vrbanić ni oddal ob pravem času o tej zadevi napisanega predloga. Razven tega se izjavi predsednik, da je dotična postava veljavna precej, ko je tiskana v zborniku postav, četudi se še ni v saboru prebrala. S tem je priznal predsednik, da morejo na ta način Magjari vsako postavo, ki jo sklenejo sami, pri nas kar vtihotapiti. Take popustljivosti v istini ni najti kmalu v kakem drugem saboru. V tej zadevi pa je v tretji sednici prav ostro napadel v svoji interpelaciji dr. Frank vso narodno stranko, katere članove je imenoval grobarje narodnih pravic. Ban je na to obljubil, da bode v kratkem odgovoril. Moremo si misliti, da bode ta odgovor dovoljen za dotično postavu.

Ravno v tej sednici se je pritožil v interpelaciji na hrvatsko vlado poslanec Barčić, kako ona dopušča, da Magjari proti jasni postavi od l. 1871. na Reki uvajajo ogrske postave brez vsakega sporazumljenja s hrvatskim banom, ki bi moral vendar znati braniti deželne pravice. Prav radovedni smo na odgovor te interpelacije, če se bo sploh kaj odgovorilo, kajti to je najtežje vprašanje za našo vlado, ker Reka je, kakor je znano, zdaj popolnoma v magjarskih rokah, a po postavi in ugovoru spada na vsak način na Hrvatsko. Ker se pa Magjari ne dajo odstraniti z Reke, kjer so se popolnoma vgnježili v ključ ugovoru, molče najraje o tem vprašanji vladini poslanci in vlada sama.

V tretji sednici je bil prebran kraljevski rešpekt, vsled katerega se poziva sabor, da izbere regnikolarno deputacijo, ki bo z ogrsko ravno v to svrhu izvoljeno razpravljala o nekkih zadevah zemljiško-odvezne zaklade. V ogrskem saboru so izbrani regnikolarci s tem zaključkom, da vredijo zemljiško-odvezni zaklad hrvatsko-slavonski ter pri tem spremené neke točke dotične postave iz l. 1868. Po tej postavi pa pripada ves zemljiško-odvezni zaklad kot prava lastnina Hrvatski. Čemu tedaj spremeniti postavu? Opozicijski naši časopisi ne slutijo nič dobrega. Hrvatski zemljiško odvezni zaklad je precej velik, pa se more upotrebiti za koristne naprave, kajti zemlja je tako potrebna podpore v vsakem pogledu. Kar pride zdaj naš sosed, pa se misli pri tem tudi okoristiti, podeliti imetek po ključu, po katerem se že pri nas dohodki delé: Magjarom 56%, Hrvatom pa 44%. Samo živa duša ne vé, kako pravico imajo Magjari na ta zaklad. Ali ker so že toliko drugih dohodkov dobili s privoljenjem naših poslancev, mislijo tudi v tem pogledu zmagati, kar je čisto verjetno pri današnji dispoziciji naših vladinih poslancev. Bog daj, da bi se vendar enkrat spametovali!

imperial“, poišče Ondrička in mu oznani, da ima ob 6. uri igrati pred sultanom. Sel ni od tega trenutja izpustil Ondrička iz vida in se ni ganil z mesta. Ob polu 6. uri se odpelje z impresarijem v sultanski ekvipaži iz hotela in v pol ure se pripeljeta v palačo skozi troja vrata, koja so jima odpirali na stežaj.

V prvem nadstropji palače pogostili so ju s čajem. Nato pozovejo Ondrička, naj vstopi v gledališče, toda brez impresarija. Ondriček odgovori ceremonijariju, da svojega impresarija neobhodno treba pri predstavi, ker ta mu obrača — note, kar je bil pa samo izgovor, kajti g. Skřivan je bil radoveden na to predstavu.

Sultanovo gledališče je blizu tako veliko, kakor zagrebško, a vendar je stalo — trinajst milijonov frankov. Ondričku odkažejo prostor v sredi gledališča, ker je bil oder ta dan prirejen za dramatično predstavo francoske družbe. Ko odbije ura šest, prikaže se reditelj dvornih zabav, Elias bej, in po tolmaču pozove Ondrička, naj prične, kajti sultan je baš v spremstvu plevenskega Osmana paše vstopil v ložo v prosceniji; v ložah prvega nadstropja bil je njegov harem. Pri sultanovem vstopu vse utihne, in Ondriček je bil naprošen, naj kot nastopno točko igrá goslovi „solo“ brez spremljevanja; umetelnik izvoli sekstet iz „Lucije“ v bravurni mnogoglasni opravi; sultan se na to prikloni in dé: „Afferim!“ (Izborni!). Potem igrá s spremljevanjem glasovirja

„Polonézo“ Wieniawskega, koja je takó prijala, da je sultan izrazil željo, naj Ondriček še kaj igrá od tega skladatelja; Ondriček zaigrá „Mazurko“ istega mojstra.

Po prestanku prikaže se zopet Elias bej in sporoči Ondričku sultanovo zadovoljnost, naj se oddahne in potem zopet zaigrá „solo“ brez spremljevanja. Ondriček igrá „Melancolijo“ od Prumeja, na to s spremljevanjem „Raj čarodejnic“ od Paganinija in Schumann-ovo „Večerna pesem“. Zdaj je pa prišla najkurioznejša točka na vrsto. Sultan namreč ima rad, da vsak umetelnik nekaj predava „z lista“. Ondriček je moral igrati arijo iz „Somnambule“ v turški opravi za solove gosli, trobento, piščal in glasovir. Nato sultan veli, naj se Ondričku vroči red. Elias bej mu ga izroči, in Ondriček je moral ta red po dvornem propisu — poljubiti. Elias bej nato slavnostno oznani, da je sultan z mojstrovim sviranjem ves navdušen in da čestita sosedni državi na tako znamenitem umetelniku.

Po tem prvem orientalnem potovanji povrnil se je g. Ondriček zopet nazaj v svojo domovino; mi Ljubljanci se pa radujemo iz cele duše njegovega prihoda in ga bratovsko pozdravljamo, želeč mu, naj bi občinstvo naše danes zvečer v čitalnični dvorani s takim navdušenjem sledilo njegovemu izvajanju, kakor praško občinstvo pet razprodanih večerov v „Narodnem gledališču“.

A. S.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. novembra.

Notranje deželo.

Nova carinska tarifa, katero namerava skleniti Avstrija z Nemško in katero s tolikim veseljem nekateri pozdravljajo, se za Avstrijo ne kaže v tako priklupni podobi, ako se bližje ogleda. Vzlasti bi trgovina z železom, ki je pri nekaterih kronavinah avstrijskih želó živahna, pri tem veliko trpela. Glavni pomislek in silno važen pa je ta, da bi bilo v Avstriji na podlagi novega carinskega tarifa preosnovati avstrijsko valuto v zlato, da bi bila valuta v obeh državah ista. Gledé na novo carinsko tarifo z Nemško treba je Avstriji posebne previdnosti, da ne zabrede v zanjke, iz katerih bi se rešila le z zdatno odškodnino. Timeo Danaos et dona ferentes.

Deželni zbor predarelski je sprejel gledé na šolsko vprašanje naslednjo resolucijo: Ker deželni zbor povsem odobrava izjavo avstrijskih škofov z dné 13. marca, prosimo vlado, da preosnuje šolske zakone prej ko mogoče v smislu imenovane škofvske izjave. — Da so se proti temu predlogu oglašili liberalci, ni nam treba še posebej omenjati. Mi pa zakličemo: Vivant sequentes!

Vogrski zbornici so začeli budgetno razpravo danes dné 4. novembra. Ob tej priliki bo ministerski predsednik grof Szapary pojasnil poglobitna načela, po katerih namerava vlada vravnati nameravano upravno preosnovo. Grof Apponyi bo, kakor listi poročajo, v tem vprašanju podpiral sedanjo vlado. Iz tega sklepajo, da se morebiti v letošnjem zasedanju bistveno spremeni parlamentarna podoba ogrske zbornice.

Vnanje države.

Rim. „Osservatore Romano“ piše 31. oktobra, da je na vprašanje pri dotičnem oblastvu, ali še velja prepoved, da se ne smejo italijanski katoliki vdeleževati političkih volitev, dobil odgovor, da je omenjeni zakon še zmirom v vsej svoji moči.

Nemčija. Ker pišejo nekateri, vzlasti italijanski listi, da se bode s Caprivijem in Crispijem sošel v Milano tudi grof Kalnoky, oglasila se je „Köl. Ztg.“ ter zavrača to poročilo kot golo izmišljotino. Odkar je grof Kalnoky minister, ima sedaj prvič daljši odpust in pri sedanjem mirnem stanji evropske politike bi bilo nespametno, da ne bi vžil svojega odpusta. — Minister notranjih zadev naznanja v „Reichsanzeigerji“, da bo nemški cesar otvoril pruski deželni zbor 12. novembra.

Francija. Boulangistovski poslanec Laur je hotel grofa Moltkeja na dan njegove slavnosti v Berlinu brzojavnim potom zasramovati, toda francoski brzojavni urad ni hotel ugoditi njegovi želji. Da bi si pa vendar le olajšal srce in dal duška svojemu srdcu, poslal je nameravane besede v pismu na Moltkeja. To pismo se glasi: „Nemški narod Vas danes slavi, drugi narod pa. slavnější in plemenitejši od prvega, Vas preklinja in sovraži.“ Francoski listi pišejo, da bi bila največja budalost, ko bi pripisovali tem besedam kak pomen.

Španija. Poročalo se je vže po časnikih, da so španski škofje povodom katoliškega kongresa v Saragosi poslali kraljici adresu udanosti. Danes nam je mogoče podati vsebino adrese, kakor tudi kraljičin odgovor na adresu. V začetku adrese pripoznavajo škofje svojo udanost kraljici in mlademu kralju. Potem opominjo, da si z ozirom na pobožnost in vrlino španske kraljice predrznejšo opozoriti jo na nezgode, katere tarejo sv. cerkev in njenega vrhovnega poglavarja. Škofje upajo, da se bode španski narod bolj zanimal za sv. očeta, kakor drugi narodi, „in z vsemi sredstvi, kar jih mu podaje katoličanstvo, delal na to, da se postavi papež popolnoma v nezavisnost.“ Na to omenja adresa zapreke v Španiji, za katere prosijo cerkveni dostojanstveniki pomoči. Želijo tudi, da bi se eno deželno vseučilišče preosnovalo v katoliško vseučilišče ter s tem ponudila sv. cerkvi prilžnost, da pokaže, kaj more tu storiti. Naposled govori adresa, da bi škofje svobodno upravljali cerkveno premoženje, da bi bili bogoslovci prosti vojaštine in da bi se rešilo delavsko vprašanje, kakor uči sv. katoliška cerkev. Na to adresu je odgovorila kraljica kardinalu Benavidesu. Pred vsem zahvaljuje cerkvene kneze za adresu, s katero so jo počastili ter imenuje spis z ozirom na njegovo vsebino „dokument, iz katerega govori kakor iz sreča španskega naroda združeno domoljubje, katoliška vera in zvestoba do vladarja, to troje mišljenje, s katerim so se izvršila najslavnejša dela in najsijajnejše strani slavne španske zgodovine.“ Potem opomni kraljica, da je izročila, kakor so jej velevali njene dolžnosti, v adresi izraženo prošnjo ministrom z ukazom, da obrnejo svojo pozornost na prošnjo španskih cerkvenih knezov, katerim je istotako na srci blagor cerkve, kakor blagor države. Kaj bode storilo ministerstvo Canovas s temi prošnjami, poročalo se bode ob svojem času.

Grecija. Grška zbornica je sklicana na 10. novembra, katero bode otvoril kralj sam. Kakor se sliši, nameravajo Delyannisovi pristaši razveljaviti volitve v Atenah in Aegini, ker so se vršile nepostavno in se je mnogo podkupavalo. Ko bi se res v drugo volilo, ojačila bi se vsekako sedanja večina

še bolj. Kar se tiče vladne preosnove, namerava Delyannis z vso previdnostjo postopati. O njegovem programu piše dopisnik v „Journal des Débats“. V govoru, katerega je imel Delyannis z imenovanim dopisnikom, izrazil se je o grški vnanji politiki, da bi v Atenah radi videli, da bi dobila Rusija zopet svoj popoln vpliv v Bolgariji. — Grška vlada se utegne tako-le preosnovati: da bode Delyannis, predsednik ter minister vojne in notranjih zadev; Delyannis, minister vnanjih zadev; Kumunduros, mornariški, Karapanos, finančni; Gerokostopulos, pravosodni in Valsamakis naučni minister.

Turčija. Izid volitev v grško zbornico je še bolj utrdil patriarha v njegovih zahtevah. Da ne bi bila turška vlada tako odjenljiva, kakor se je pokazala, gotovo ne bi bilo pričakovati kmalu sporazumljenja. Zanimivo je, kar se poroča te dni iz Carigrada: Danes, na dan sv. Gerazima, patrona kafalonjskega otoka, hoteli so otočani iti v cerkev v Galati, ki pa je bila zaprta. Meji ostrimi besedami naperjenimi na patriarha in s kletvijo so vlomili v božji hram in opravili svojo pobožnost brez mašnika.

Izvirni dopisi.

Rim, 29. oktobra. (Nova okrožnica — volitve — trodržavna zveza.) O novi papeževi okrožnici, katero donša „Slovenec“ v prevodu, ste že dobili kratko poročilo. Danes omenim, da je bila objavljena nepričakovana, da o njej niso slutili ničesar nasprotniki pa tudi ne prijatelji. Zato pa sedaj liberalni italijanski listi tem pridneje glojejo na pismu. Pripisujejo mu važne politične pomen; mej drugimi pravi „Don Cischiotte“ z drugimi gorenje-italijanskimi listi, da z okrožnico hoče Leon XIII. pripraviti katolike na prihodnje volitve, ki se bodo vršile proti koncu novembra. Vzlasti to poudarjajo zato, ker je „Osservatore Romano“ dan popreje objavil program italijanskih katolikov; v tem programu se je posebno poudarjala prostost in neodvisnost papeževa. Vatikansko glasilo je kmalu na to omenilo, da okrožnica ni nikaka priprava za volitve, ker se katoličani tudi teh volitev ne bodo vdeležili. „Italie“, od Crispija plačani časnik, omenja, da Vatikan zelo previdno postopa, ker ne dovoli katolikom vdeleževati se volitev, zakaj, ko bi bila kaka katoliška stranka v parlamentu, bi se druge sedaj ločene stranke takoj združile proti katoliški in to bi gotovo škodilo stališču vladi. Crispi to vé in tudi uporablja pri svoji politiki. Da namreč opraviči svoje postopanje pred ljudstvom, vzlasti pred radikaleci, šenjuje proti Vatikanu ter ga italijanskemu ljudstvu slika kot hajhujšega nasprotnika njegove politike in zjedinjene Italije. Pri tem seveda je poštenjaku Crispiju dobra tudi laž.

Kar je namreč govoril v Florenci o zvezi Vatikana z irredentisti in kar je omenjal o politiki Vatikana, ki se nekda protivi trodržavni zvezi, vse je neresnično. „Riforma“, glasilo Crispijevo, je omenjalo sicer, da je dné 15. septembra poslal državni tajnik kardinal Rampolla noto na Dunaj nunciju in da mu je na to dné 22. septembra odgovoril nuncij. V tej noti je neki naročal papežev tajnik, naj nuncij pojasni avstrijski vladi, da naj nikar več ne ponovi trodržavne zveze, ko ji poteče določena dōba. „Osservatore Romano“ glasilo Vatikanovo, bil je prisiljen, ker so se te laži trosile po vsem svetu in ker bi bile lahko nevoljo vzbudile na Dunaju in v Berlinu, ter je objavil posebno uradno noto, v kateri je naznanil, da kardinal Rampolla ni poslal na Dunaj nobenega takega pisma ter da je vse popolno zlagano, kar se o tem poroča po liberalnih časnikih. — Crispi bo pa vkljub temu to stvar porabil v svoje volilne namene, vzlasti bo s tem obtežil stališče radikalcem, kateri se mu, soditi po znanem njegovem govoru, najnevarnejši zdé. Pač se sama obsodi vlada, kateri je vsako sredstvo, tudi laž, dobro, le da se vzdrži na krmilu.

Izpod Jelovce, dné 31. oktobra. Podobno deseterim božjim zapovedim je nek za umno gospodarstvo vnet pisatelj prav pametno sestavil deset zapovedij za varstvo gozda. Deveta med temi slove: „Ne polastuj se gozdnih pridelkov svojega sosedu in ne jemlji zase pridelkov občinskega gozda.“ Ta prevažna zapoved, bolje prepoved je pa žalibog scela neznana večini kroparskega in kamnogoriškega prebivalstva. Kdo da je vzrok te nevednosti, nam ni treba preiskovati. Istina pa je, da vlada tu pri nas že od davnih časov gledé porabe gozda nekaj graje vreden komunizem; seveda na škodo davkoplačevalcev, bodisi domačih, bodisi okoličanov. V Kropi namreč in v Kamnogorici je velika večina prebivalcev, ki nimajo nikakega posestva, torej tudi ne gozdov, a vendar jih vidiš dan na dan, kako včasih kar tru-

moma tovorijo raznovrstna drva iz bližnjih in daljnih šum. Kajpada samo pošteno blago! Bog ne daj, da bi komu očital kako tatvino! Takoj gre v Radovljico, in uverjen bodi, da boš imel priliko najmanj dva dni za njih grehe delati pokoro. Čudno, pa resnično!

A kdo si bo morda mislil: „Saj morajo vendar ti ljudje tudi neke drva dobiti, ali naj surovo „fržolovec“ jedó?“ Da, drva potrebujejo, teh jim tudi nihče ne odreka, ako si jih le hočejo poštenim načinom pripraviti. Ko bi le suhljad pobirali, ali tu pa tam odsekali kako vejo, bi človek nič ne dejal, saj so res potrebni; a ti ljudje niso tako skromni v svoji ubožni prevzetnosti. Najličnejše bukve ti posekajo in najlepša hosta, katero si kmetič pripravi, da bi jo v ugodnem času zvožil domov, zgine v malo dneh kakor kafa. Kako se s takim počenjanjem gozdi kvarijo in kake krivice se leto za letom godé zlasti bližnjim občinam, tega ni mogoče opisati.

Pa navzlic temu se do danes še ni nikdar mislilo resno, da bi se odpravile navedene nepravilnosti, izvzemši neke poskuse v Kropi. Zadnji čas je in je že davno bil, da se ta zadeva na kak način za vselej vredi. Seveda čisto mirno se to ne bo dalo izvesti; zakaj samo z navedenimi dokazi ni mogoče veliko doseči pri naših komunistih, katerim nikakor ne gre v glavo, da bi bilo greh drva sekati v tujem gozdu. Trmoglavost se drže svojega načela: „Bog je les vsvaril za vse.“

Vsekako bo treba, da tu politična oblast kaj zdatnega ukrene. Najbolj umestno bi bilo, ako bi možje, katerim je izročena skrb za občinsko blaginjo, na to delali, da se strogo ter odločno prepove in s silo zabrani vsakoršno uvažanje svežih, in sploh očividno nakradenih drv. Stvar je tem bolj nujna, ker bi ne bilo povsem nemogoče, da bi si ti uzmoviči s časoma še pridobili pravico do mirnega posestva, ali vsaj pravico do uživanja pridelkov v zasebnih gozdih. Torej „videant consules, ne quid detrimenti res privata capiat.“ —t—.

Dnevne novice.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca oktobra vložilo je 336 strank v mestno hranilnico ljubljansko 119.976 gld. 74 kr., vzdignilo pa 169 strank 90.477 gld. 72 kr.

(Slovenskega kluba) prihodnji večer bode na Dunaji v soboto, dné 8. t. m., ob 8. uri. Predaval bode g. J. Höningmann „o pouku in vzgoji slepcev“. — Lokal: „Hôtel royal“, I., Singerstrasse 3, mezzanin. — Dunajske Slovence opozarjamo, naj se polnoštevilno vdeležé klubovih večerov.

(Ponesrečen žganjepivec.) Matija Koščak, v službi pri Antonu Dobravci v Želimljah, se je napil žganega strupa ter se podal 31. p. m. v tem stanju v gospodarjev skedenj spat. Ko pride po lestevici na oder, zgubi ravnotežje in pade tako nesrečno na tla, da je bil takoj mrtev.

(Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda) v Gorici priredi dné 9. novembra v prostorih goriške čitalnice „Besedo“ z raznovrstnim in lepim vsprejemom. Kedaj bomo pač v Ljubljani čuli kaj enakega o ženski podružnici sv. Cirila in Metoda, ki se že dolgo snuje, a ni še do sedaj osnovana?

(Hranilno in posojilno društvo v Ptuj) je imelo meseca oktobra t. l. dohodkov 47.968 gld. 65 kr., izdatkov 40.724 gld. 95 kr., in gotovine koncem meseca 7243 gld. 70 kr. Promet je znašal 88.693 gld. 60 kr. — Mej dohodki vrnena posojila: 11.695 gld.; vloge 16.739 gld. 76 kr.; prejete obresti dolžnikov 2154 gld. 40 kr. Vplačani opravični deleži 491 gld., vstopnina 60 gld., prejeto iz naloženega denarja po drugih zavodih 13.500 gl. itd. Mej izdatki: Dana posojila 89 posojnikom 21.235 gl.; izplačane vloge 18.864 gld. 12 kr.; obresti vložnikom 278 gld. 18 kr. itd. — Novih udov je pristopilo tekom meseca oktobra t. l. 30.

(Posnemanja vredno) Gospodje bogoslovci ljubljanski okrasili so, kakor vsako leto, tudi letos grob Vodnikov na pokopališču; namesto običajnega venca pa so darovali za sv. maše v namen ranjkega.

(Grozna nesreča.) S tem naslovom poroča „Nova Soča“ to-le: Grozna nesreča dogodila se je v terek šestim mladeničem iz Prvačine, ko so šli na Lokve k ženitnini, ki se je imela obhajati naslednjega dné. Ženin Janez Furlani ter brata Alojzij in Janez Sulič so šli čez Šempas na bližnjo čez hrib na Lokve; brata Jožef in Avgust Furlani in

Jožef Zorn pa so šli z voli in vozom čez Grgar na Lokve po „balo“. Da bi ne bili nikoli šli izpod domače strehe, ko je v hribih tako silovito médle! Gotovo so zašli s prave steze, katere niso mogli slediti, utrudili se ter naposled skoro vsi zmrznili. Našli so že zmrzli trupli Avgusta in Jožefa Furlanija, za ženina Janeza Furlanija in Jožefa Zorna se pa sinoči še ni nič vedelo. Alojzij Sulič prišel je zjutraj domov bos, na pol nag in ves raztrgan; kako se mu je godilo, da je prišel domov v takem stanju, ne vémo še. Janez Sulič je pa prišel na pol mrtev do Trnovega. Voli so prišli z vozom sami v Grgar. Zares prečudna in pregrozna je ta nesreča — blizu Gorice in meseca oktobra!

(Slovansko pevsko društvo na Dunaji) ima v sredo 5. nov. t. l. ob 8. uri zvečer v dvoranah hôtela „Goldenes Kreuz“ VI. Mariabilferst. 99 prvo koncertno zabavo v tej sezoni. V sporedu so češke, hrvaške, poljske, ruske, slovaške in slovenske pesmi. —

(Umrli) je v Brežicah 31. oktobra t. l. č. o. Kornelij (Anton) Arko, zadet od kapi. Rojen je bil 10. aprila 1834 v Sodražici, 14. okt. 1852 je stopil v frančiškanski red, 14. okt. 1855 naredil slovesno obljubo in 21. sept. 1857. je bil posvečen v mašnika. V Kamniku je bil delj časa samostanski vikar in orgaust ter učitelj petja v tamošnji deški šoli. Bil je blag mož in jako popularna oseba. Kamničani ga bodo hvaležno pomnili do poznih let. Orglje v tamošnji samostanski cerkvi so sad njegovega truda. R. I. P.

(Iz „Slovanskega pevskega društva“ na Dunaji.) Najstarejše slovansko društvo na Dunaji, ki je ravno pričelo trideseto leto svojega delovanja, je „Slovansko pevsko društvo“. Izmej vseh 40 društev slovanskih na Dunaji je to najvažnije in uživa tudi največ simpatij. To društvo imelo je dné 24. okt. svoj 30. občni zbor, kateremu je predsedoval podpredsednik g. J. Pukl, ker je predsednik g. Bouchal bil zadržan. V češkem jeziku tiskano letno poročilo je v mnogem oziru zanimivo. Prvi pevodja društvu je bil Förechtgott-Tovačovský, ki je umrl pred 15 leti. Za njim bil je voljen A. A. Buchta, ki je torej že 15. leto pevovodja društvu. Kakor prej, tako je pod vodstvom g. Buchte to društvo bilo središče glasbene umetnosti slovanske na Dunaji. Zato ima imenovani pevovodja gotovo največ zaslug. Slovenci so tudi od nekda v tem društvu bili dobro zastopani. Kot solisti so v bivšem letu nastopili: gospica Lina Kolbeznova in gg. Germ, Košenina in konservatorist g. F. Bučar. Vseh Slovencev štelo je društvo 21. Vsak vesel ali tužen dogodek v slovanskem svetu nahaja v tem društvu svoj odmev. Radostno bili so vsi člani presenečeni ob imenovanju znamenitega rodoljuba slovenskega veleč. g. dr. Mihaela Napotnika, knezoškofo in lavantinskim, kateremu je društvo ob njegovem nastolenju brzojavno čestitalo. Pri „Slovenijini“ slavnosti v oslavo spomina prerano umrlega prof. Fr. Erjavca bilo je društvo častno zastopano; mnogo udov je tudi sodelovalo. Pri 25letnici „Slovanske Besede“ sodelovalo je „Slovansko pevsko društvo“. Ob priliki slavnosti „Slovenskega pevskega društva“ v Mariboru je društvo brzojavno izrazilo svojo radost nad napredkom slovenskega petja. Istotako je čestitalo brzojavno ob jednacihi prilikah: „Hlaholu“ v Pragi, „Hlaholu“ v Plzni, „Žerotin-u“ v Olomucu, „Moravanu“ v Kromerizu, „Slavulju“ v Petrinji, „Lutni-i“ v Lvovu. Društvo je priredilo dve zabavi, dve „Koncertni besedi“, pri drugih društvih sodelovalo je celo društvo petkrat, posameznimi odbori pa sedemkrat; dvakrat pelo je pri svatbah, enkrat pri pogrebu, sedemkrat pri službah božjih v dunajski češki cerkvi. Moškega zbora vaj bilo je 35, damskega zbora pa 30, skupnih 10. Odbor je imel 35 sej. Društvo šteje 245 udov in sicer: 12 častnih (mej temi dr. B. Ipavec), 121 sodelujočih, 112 podpirajočih in 20 ustanovnikov. Po narodnosti je Čehov 51, Slovencev 21, 3 Hrvatje, 2 Srba. Društveni arhiv se je tudi v bivšem letu pomnožil; sicer so darovali: Bendl, Buchta, Dvořak, Fibich, Grossmann, dr. B. Ipavec, Knittl, Klčka, Rutti, Smetana, F. S. Vilhar, Iv. pl. Zajc. Najnovejše darilo je nova skladba od g. Försterja v Ljubljani. Prihodkov imelo je društvo 1154 gld. 18 kr.; blizo ravno toliko je bilo izdanega. Čisto premoženje pa znaša 1161 gld. 91 kr. Pri volitvah izvoljeni so per acclamationem gg.: L. Bouchal, predsednikom; J. Pukl, podpredsednikom; A. A. Buchta, pevovodjo; K. Jahoda, I. in J. Jiřik, II. namestnikom pevovodje. V odbor bili so izvoljeni:

Dr. J. Drozda, dr. Fr. Bělá, dr. J. Lenoch, Dobr. Brhč, Fr. Tomšič, V. Valenta, V. Stejskal; za namvstnike: J. Izak, Iv. Jereb, Al. Stejskal, K. Paur; za pregledovalce računov: Ign. Mlčoch, dr. St. Kostlivý, Jos. Stantejský; za njih namestnike: Fr. Podhajsky, Fr. Byška. Posebna hvala izrečena je damskemu odboru in zboru za pridno obiskovanje vaj in za sodelovanje pri božjih službah. Ob koncu običnega zbora pozival je g. Pukl vse ude, naj bi se marljivo vdeleževali vaj, osobito pa, naj bi pridobili več izvršujočih članov, kakor tudi podpirajočih. Slovenci in Hrvatje so osobito prej to društvo bolj podpirali nego sedaj. Slovenskih udov bilo je večasi po 25 do 30 pri petji, sedaj jih prihaja komaj po 6 do 8. Komur je torej mar slovenska in slovanska pesem, naj društvu pristopi; vaje za moški zbor so vsak petek od 1/2 8. do 1/2 10. ure zvečer v I. Salvatorgasse 12 (Cäcilien-Verein); za ženski zbor pa so vaje vsak ponedeljek od 1/2 5. do 1/2 7. ure zvečer v „Slovanski Besedi“ I. Wallnerstrasse 2.

(Veseli v izraelu.) Tržaška „Edinost“ piše pod tem naslovom: Stoprav je brzjav prinesel v Trst vest, da je državno sodišče zavrglo odlok notranjega ministerstva, s katerim se je prepovedalo osnivanje novega šolskega društva za Lahe, zavladalo je v tržaškem lahonskem izraelu največje veselje. Najrudečejši odvetniki, pisuni in pisci in drugi kričarji posegli so koj v žep, ter nabrali prvo svoto za „narod“. „Indipendente“ je bil tako vesel, da je nekaj preveč zakrožil, radi česar so ga spravili pod ključ; „Piccolo“ se je ponašal s svojimi izvirnimi telegrami ter delal „gešeft“; vetrnjak „Mattino“ je veselo vest potuhnelo naznanil ne rekši ne bev ni mev; „Cittadino“ se je o stvari sukal, kakor mačka okrog vrele kaše. Zadnja dva sta se po svoji navadi vedla jako prekanjeno, boječ se vlade, ki jim daje jesti iz svojih jasel. Najodločnejše se je še vedla vladna „Adria“ ter povedala, kake misli ima prav za prav vlada o tem društvu. — Bivše društvo „Pro patria“ je ministerstvo notranjih zadev razpustilo, ker je prekoračilo svoj delokrog, ter stopilo na politično polje. Par „zagriženih Lahov napravilo je takoj utok ter predložilo vladi pravila ranjcega društva premenivši samo naslov. Drjavno sodišče je potrdilo prepoved prejšnjega društva, a gledé „lega nationale“ ni pritrdilo slavni vladi. O teh odlokih zdi se nam, da so uprav nasprotni staremu reku: si duo faciunt idem non est idem. Tu se nam zdi in z mirno vestjo prorokujemo, da, kar je začela „Pro patria“, nadaljevala bode „Lega“. Delovanje bode brez dvojbe i d e m. Ali državno sodišče je drugačnega mnenja in mirna Bosna! Oficijozna „Adria“ piše tedaj v tem oziru: Evropski položaj ne bode se spremenil vsled kričanja in delovanja irredentovcev; to kričanje more samo škoditi avstrijskim Italijanom, kajti vzbuja v vladi sumnje ter jo sili, da ne sme z njimi enako postopati, kakor more z mirno vestjo proti Nemcem in Slovanom, kateri ne le da nimajo centrifugalnih namenov, in teženj, ampak uporabijo vsako priliko, da najprisrčnejše izkažejo zvestobo do države. Ako novo društvo res méni, da preti laškemu elementu nevarnost od Nemce in Slovanov, skrbeti bi moralo pred vsem, da se poniža pred javnim mnenjem in pred vlado. Ali ono brez dvojbe ne bode hotelo zapustiti starih tradicij, ki škodijo italijanskej narodnosti v Avstriji.“ — Teh tradicij torej novo društvo ne bode zapustilo, in te tradicije so namreč: vez avstrijskih Lahov z onostranskimi in veleizdajška namera; polasčiti avstrijske dežele, kjer bivajo Italijani, ter je pokloniti nekdanjega gospodinji Italiji. Je-li mogoče, da bi znani rudeči strastneži vклонili glavo pred vlado ter plesali, kakor jim ona godi? Tega ne bodo storili. Z novim šolskim društvom „Lega nazionale“ dobili so nov povod demonstracijam in škandaloznim protiaustrijskim akcijam; dobili so palico, s katero bodo topli njim predbro našo vlado. V kratkem se bodo naši odločilni krogi trkali ob prsi: mea culpa, mea culpa!

Telegrami.

Dunaj. Listi iskreno pozdravljajo bližnji dohod ruskega carjeviča kot ugodno znamenje prijaznih razmer obeh dvorov in splošne prevladajoče želje po miru. Carjeviču, kateri pride 6. t. m. ob dveh popoldne na Dunaj, sta podeljena v častno službo finl grof Palfy in Brkomers, polkovnik 5. ulanskega polka, čegar lastnik je carjevič. Na carjevičevo željo ne

bode slovesnega sprejema na meji. Na kolidvoru severne železnice bode sprejel carjeviča cesar z vsemi navzočimi nadvojvodami in častno stotnijo. Zvečer ob 6. uri bode v Schönbrunnu dvorni obed. Ob 10¹/₄ uri se odpelje visoki gost z južno železnico.

Trst, 3. novembra. Cesarski namestnik je dopoldne vrnil včerajšnji obisk poveljnika ruskega brodovja na oklopnici „Pamjat Azova“. Ko je šel cesarski namestnik z ladije, zagrmelo je petnajst strelav iz topov.

Peterburg, 3. novembra. Kakor piše „Grazdanin“, osnovala se bode v Peterburgu azijska banka, z zglavnico 25 milijoni rubljev.

Berolin, 3. novembra. Zveznemu svetu došel predlog določuje združenje helgolandskega otoka s Prusijo.

London, 3. novembra. Včeraj so se vršile po vsej Angliji občinske volitve. Kolikor je do zdaj znan izid volitev, zmagali so konservativni kandidati v Sheffieldu, Cardiffu, Bristolu in Liverpoolu. V Newcastleu je propal kandidat delavcev.

Prošnja!

Spoštljivo podpisani odbor dovoli si p. n. častitemu občinstvu nastopno prošnjo predložiti.

Tukajšnja lepa cerkev čč. gg. uršulinaric ima stare orglje, katere vkljub mnogoteremu popravljanju ne zadostujejo umetni glasbi, katero izvrševati si samostanski kór — sledé povsod prodirajočim cecilijanskim nazorom — po moči prizadeva. Treba je k temu večjih orgelj, katerim bi pri bogatejši izbiri njeznih spremenov ne primanjkovalo tudi veličastnejšega glasu v prostorni cerkvi.

Sklenilo je torej častito predstojništvo navedenega samostana v povzdigo službe božje tako novo delo si omisliti po slovečem domačem orgljarju, g. Francetu Goršič-u; konec prihodnjega leta imajo nove orglje že peti.

Pa umetno in sedaj krasno razviti orgljarski umetnji primerno delo bo zahtevalo tudi velike troške, katere poravnati ne bo lahko samostanu, ker je imel zadnja leta za notranjo in zunanjo olepšavo cerkve jako izdatne troške.

Zatorej se spoštljivo podpisani odbor obrača do vseh blagih dobrotnikov, do vseh nekdanjih učenk uršulinskih šol, do vseh obiskovalcev te samostanske cerkve z uljudno prošnjo, da bi blagovolili po svojem premoženju pripomoči k troškom navedenih novih orgelj. Gotovo zasluži samostan, ki že do 190 let poučuje brez dobičkarije velik del kranjske ženske mladine, ki je marsikateremu ubožecu že pomagal, da se tudi njemu pri tem dragem delu pripomore.

V to svrhu se je sestavil — kot manjši del cele potrebne svote — seznamek vseh piščal novih orgelj, katerim je posamezno pripisana njihova cena. Mogoče je tako čast. dobrotnikom izbrati si poljubno eno ali več piščalk, dražjih ali cenejih, katere plačati hočejo; tudi zamore več oseb jedno piščal si izbrati. — Cena piščalk stoji mej 10 kr. in 35 gld.; torej obilna izbira za vsacega, bolj ali manj premožnega.

Na eno teh vpisovalnih bukvic (s polovico spremenov) se bode nabiralo pri nunah „na porti“; druge (z ostalo polovico spremenov) hoče blagovoljno tukajšnja „Katoliška bukvarna“ (stolni trg št. 6) razpoložiti. — Prosi se, da dotični dobrotnik svoje ime v zraven stoječi predelek vpiše — v spomin za samostan.

Ljubljana, v god sv. Uršule 1890.

Dr. Leonard Klofutar, stolni prošt. Andrej Zamelj, kanonik. Mihael Potočnik, nunski spovednik. Janez Flis, stolni župnik. Josip Smrekar, prof. bogoslovja. P. Angelik Hribar, O. S. Fr. Anton Kržič, katehet.

Umrli so:

29. oktobra. Apolonija Merhar, kramarca, 67 let, Stari trg 22, kap.

31. oktobra. Ivan Lindtner, škostavec, 70 let, Dolge ulice 3, pljučni edem. — Ivan Nekerman, pisar, 64 let, Krakovski nasip 16, pljučni emphysem. — Urša Selan, gostija, 80 let, Kravja dolina 11, marasmus

V bolnišnici:

28. oktobra. Matija Kozar, delavec, 28 let, uraemie.
30. oktobra. Lorenc Berlan, hlapec, 22 let, vsled šéna. — Ivan Detela, črevljar, 30 let, jetika.
31. oktobra. Anton Supan, delavec, 55 let, jetika.
2. novembra. Franc Brecl, kovač, 28 let, septikaemia.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Motrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	729.5	1.6	brezv.	oblačno	22.5
3 2. u. pop.	728.9	4.0	sl. szap.	"	dež
9. u. zveč.	730.3	3.2	"	dež	
Srednja temperatura 2.9°, za 3.9° pod normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

4. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gld.	85	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16% "	88	"	95	"
5% avstr. zlata renta. davka prosta	107	"	05	"
Papirna renta. davka prosta	101	"	15	"
Akeije avstr.-ogorske banke	980	"	—	"
Kreditne akeije	305	"	—	"
London	115	"	05	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	12 ¹ / ₂	"
Cesarski cekini	5	"	47	"
Nemške marke	56	"	55	"

VABILO.

V smislu § 18. društvenih pravil sklicuje podpisani odbor na zahtevanje dvajsetorice društvenikov

izredni občni zbor
v soboto, dne 8. novembra, ob 7. uri zvečer
v čitalniško dvorano.

Čitalniški odbor.

Posebna vabila se društvenikom ne bodo razposlala.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja mej boleznijo in ob smrti našega prebлага očeta, gospoda

Ivan-a Nekerman-a

za spremstvo pri pogrebu, za darovane krasne vence, sploh za vse našo bolest tolikanj olajšajoče sožalje izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem tem potom najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 4. oktobra 1890.

(1) **Žalujoči otroci.**

Katoliška tiskarna
priporoča razbovstine
vizitnice
po nizki cen.

Sargove glicerinske specialitete.

Odkar sta izumila glicerinske specialitete F. A. Sarg in Karol Sarg, rabi jih Njeno Velicstvo cesarica in drugi udje cesarske naše rodovine, kakor tudi mnoge tuje knežje rodbine. Te specialitete priporočajo: prof. baron Liefig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, cesarski svetnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zobozdravnika Thomas na Dunaji in Meister v Gothi itd.

Glicerinsko milo, pravo, neponarejeno v papirji 60 kr., v škatlici 65 kr., v deščicah po 3 koške vkupe 90 kr., v škatlici po 3 koške 60 kr.
Medeno glicerinsko milo v zavitku po 3 koške 60 "
Tekoče glicerinsko milo v steklenici 65 "
(Najboljše sredstvo za razkave noge in nečisto polt.)

Glicerinska ustna krema v steklenici 50 "
Glikoblastol (sredstvo za lepe lase in odstranjenje lišajev itd.) v steklenici gl. 1.—
Toaletno karbol-glicerinsko milo v zavitku po 3 koške 1.20

KALODONT, glicerinska zobna krema po —.35
(Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.)

F. A. Sargov sin & comp., c. in kr. zalagatelj na Dunaji.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah.